

PROVA 2013

Erant apud Caesarem in equitum numero Allobroges duo fratres, singulari virtute homines, quorum opera Caesar omnibus Gallicis bellis optima fortissimaque erat usus. His domi ob has causas amplissimos magistratus mandaverat atque eos extra ordinem in senatum legendos curaverat agrosque in Gallia ex hostibus captos praemiaque rei pecuniariae magna tribuerat locupletesque ex egentibus fecerat. Hi propter virtutem non solum apud Caesarem in honore erant, sed etiam apud exercitum cari habebantur; sed freti amicitia Caesaris et stulta ac barbara arrogantia elati despiciebant suos stipendumque equitum fraudabant et praedam omnem domum avertebant. Quibus illi rebus permoti universi Caesarem adierunt palamque de eorum iniuriis sunt questi et ad cetera addiderunt falsum ab his equitum numerum deferri, quorum stipendum averterent.

Caesar neque tempus illud animadversionis esse existimans et multa virtuti eorum concedens rem totam distulit. Magnam tamen haec res illis offensionem et contemptionem ad omnes attulit, idque ita esse cum ex aliorum obiectationibus tum etiam ex domestico iudicio atque animi conscientia intellegebant. Quo pudore adducti et fortasse non se liberari, sed in aliud tempus reservari arbitrati discedere a nobis et novam temptare fortunam novasque amicitias experiri constituerunt.

1. Qual è la funzione logica di *domi* (riga 3)? Di chi è la *domus* alla quale si fa riferimento?
2. Spiega la funzione sintattica di *legendos* (riga 5)?
3. Chi sono gli *illi* alla riga 11 ?
4. Come spieghi la presenza del congiuntivo *averterent* (riga 14)?
5. Ricostruisci gli elementi salienti del ritratto che Cesare propone dei due fratelli. Come li giudichi?